

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ОБЛАСТЕН КРЪГ – 25.02.2013 г. – VIII КЛАС, 14.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Работният материал на олимпиадата съдържа:

- **40** тестови задачи, от които **15** задачи с избираем отговор и **25** със свободен отговор;
- задача за създаване на писмен текст, който не трябва да надвишава **3** ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с **0** (нула) точки.

Максималният брой точки е **100**.

Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой **30** точки.

За задача с избираем отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със **син** химикал.

По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 4 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Кое НЕ е последица от Великото преселение на народите?

- А) вандалското унищожение на културни паметници
- Б) създаването на нови „варварски държави”
- В) унищожаването на Западната римска империя
- Г) издигането на Константинопол за столица

2. Кои три патриаршии силно ограничават своето влияние вследствие на арабските завоевания през VII-VIII век?

- А) Йерусалимска, Александрийска и Антиохийска
- Б) Константинополска, Александрийска и Йерусалимска
- В) Римска, Антиохийска и Александрийска
- Г) Антиохийска, Римска и Константинополска

3. Арабският учен, наричан от европейците Авицена, работи в областта на:

- А) математиката Б) медицината В) историята Г) астрономията

4. С коя буква върху картата е отбелязана областта Лотарингия :

- А) с буква Б
- Б) с буква Е
- В) с буква Д
- Г) с буква В

5. През 955 г. при р. Лех войските на крал Отон I:

- А) отблъскват норманите
- Б) спират настъплението на арабите
- В) нанасят удар на унгарците
- Г) побеждават поляците

6. В коя двойка от думи е нарушена логическата връзка :

- А) замък – донжон
- Б) джамия - хиджра
- В) църква – нартекс
- Г) манастир - скрипторий

7. Кое събитие се случва при управлението на император Ираклий:

- А) Римската империя окончателно се разделя на две части
- Б) хан Кубрат основава Старата Велика България
- В) християнството е обявено за официална религия в империята
- Г) варварите унищожават Западната Римска империя

8. Представеното изображение е:

- А) стенопис
- Б) гравюра
- В) миниатюра
- Г) иконопис

9. Покръстителят на Киевска Русия е княз:

- А) Владимир Светославович
- Б) Ярослав Мъдри
- В) Светослав Игоревич
- Г) Юрий Долгоруки

10. С названието „време на ленивите крале” се определя:

- А) управлението на френските крале по време на Стогодишната война
- Б) изграждането на варварските кралства в Западна Европа
- В) периодът на управление на майордомите във Франкското кралство
- Г) доминацията на папата над владетелите в Западна Европа

11. С кое събитие се свързва името на папа Григорий VII:

- А) сключването уния с българската държава
- Б) въвеждането на съдилищата на Инквизицията
- В) обявяването на Великата схизма
- Г) поклонението на император Хенрих IV в Каноса

12. В коя от двойките година-събитие е допусната грешка?

- А) 971 г. – превземане на Преслав от Йоан Цимисхий
- Б) 986 г. – битка при Траянови врата
- В) 996 г. – битка при р. Сперхей
- Г) 1015 г. – битка при с. Ключ

13. През IX век политическите интереси на византийци, българи и германци се преплитат в:

- А) Киевска Русия
- Б) Великоморавия
- В) Италия
- Г) Арабския халифат

14. Кой от посочените извори дава информация за покръстването на българите:

А) Бертинските летописи

Б) Търновският надпис

В) Дубровнишката грамота

Г) „Именник на българските ханове”

15. С кое понятие се определя властта на феодала в границите на феодала?

А) секуларизация

Б) хегемония

В) имунитет

Г) автономия

Б. ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

16. Посочете три събития, свързани с управлението на краля, чието име ще откриете като разместите буквите в следната игрословица:

О	Х	Д	Г	Л	В	И
---	---	---	---	---	---	---

.....

А)

Б)

В)

17. Срещу дадените определения запишете подходящите термини:

	Термин	Определение
А)		Метод на обучение в средновековните университети, за опознаване на Бог чрез науката.
Б)		Религиозни книги, забранени от църквата.
В)		Закон, валиден за цялата територия на Византия.
Г)		Богослужебна книга за всеки месец от годината.

18. Довършете изреченията:

А) Първият „ренесанс” на античната култура във Византия съвпада с управлението на династия.

Б) През 30-те години на X век в България се създава масово еретическо движение, наречено

В) Първите сигурни известия за Полската държава са свързани с княз

Г) Столицата на Омейядския халифат е град

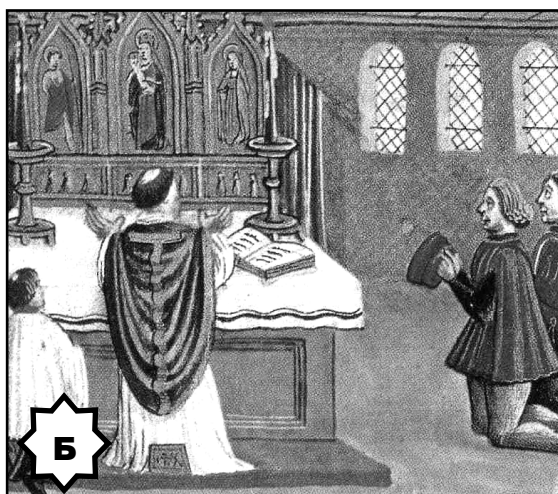
Д) Великата схизма е обявена през 1054 г. при папа

Е) Първ владетел на новосъздадената Латинска империя в Константинопол е

19. Разгледайте изображенията и отбележете кои функции на църквата през Средновековието са представени върху тях:

А

Б

В

Г

- А)
- Б)
- В)
- Г)

20. Попълнете липсващите имена в документа и отговорете на поставените въпроси:

“А императорът ослепил пленените българи – около 15 000, както казват, и като заповядал всеки сто ослепени да бъдат водени от един едноок, изпратил ги при цар А той, като ги видял, да идват в редици с еднакъв брой хора, не можал да издържи това страдание храбро и спокойно, а му приляло, причерняло и той паднал на земята.”

Из „История“, Скилица Кедрин, XI в.

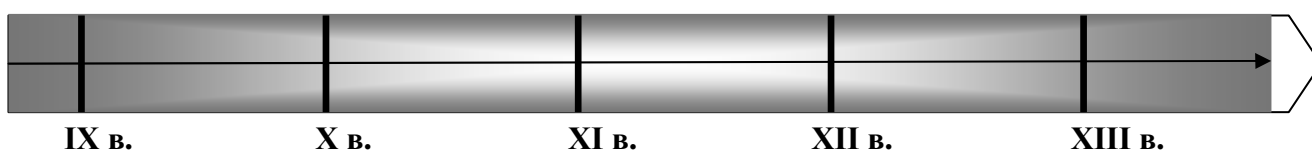
- А) За коя битка свидетелства документът?
- Б) През коя година се провежда тя?
- В) Какви са последиците за България?
-

21. Посочете името на града, в който се случва съответното събитие :

	Събитие	Град
А)	Провежда се Вселенски църковен събор, на който се приема основополагащият християнски документ “Символ на вярата”	
Б)	Мохамед намира убежище, след като напуска Мека през 622 г.	
В)	Светите братя Кирил и Методий провеждат диспут с привържениците на триезичната догма	
Г)	Цар Калоян разбива армията на император Балдуин I	
Д)	Папа Климент V пренася временно своето седалище под натиска на френския крал Филип IV	

22. Върху линията на времето нанесете годините на следните събития:

- А) началото на Първия кръстоносен поход
- Б) битката при р. Ахелой
- В) въстанието на Асен и Петър
- Г) битката при Хейстингс
- Д) създаването на глаголицата
- Е) възстановяването на Византия

Забележка: На линията на времето нанесете само съответната година и в скоби напишете буквата на събитието.

23. Попълнете текста, като употребите правилно понятията „васал“ и „сеньор“ и ги запишете на подходящите им места.

“Желаем всеки свободен човек в нашето кралство да си намери....., който му хареса, било в наше лице, било в лицето на някой от нашите

Ние желаем на всеки от нашите, в което и кралство да се намира, да последва своя в поход срещу неговия неприятел или при други случаи на нужда освен ако се случи нашествие в държавата. В такъв случай целият народ на кралство трябва да се заеме с общи усилия да отблъсне това нападение.”

Из инструкцията, издадена от Шарл Плешиви, 847 г.

24. Довършете твърденията като подчертаете верния вариант от предложените възможности:

А) „Свод на гражданското право” е записано по времето на византийския император **Теодосий Велики/ Юстиниан Велики**.

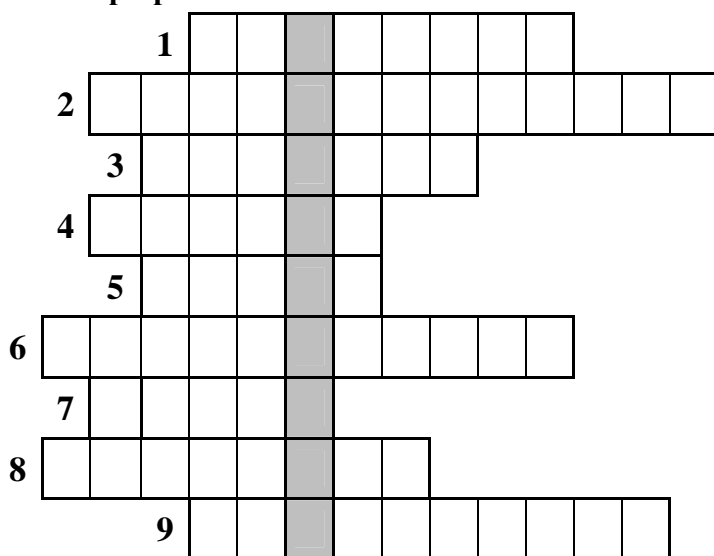
Б) През 805 г. Крум разширява земите си на запад за сметка на **Аварския/ Хазарския** хаганат.

В) Първата управляваща династия в Арабския халифат била на **Абасидите/ Омейядите**.

Г) Готският превод на Библията е направен от **Теодорих/ Улфила**.

Д) Обединението на кралство Англия е направено от крал **Егбърт/ Уилям**.

25. Попълнете кръстословицата. При правилно решение в отбелязания вертикален ред ще получите името на еретическо учение във Византия, осъдено на Първия Вселенски събор през 325 г.

1. Характерна черта на богословските учения, признаваща съществуването на два свята – видим (материален) и невидим (духовен).

2. Модел на управление, при който светската власт е над духовната.

3. Административна област в Средновековна България.

4. Действащо религиозно и светско право в мюсюлманските страни през Средновековието.

5. Майката на император Константин Велики, която открила и въздигнала животворящия кръст на Голгота.

6. Помещение в църква, предназначено за кръщение на християните.

7. Човек, който живее в крайно въздържание и води единен живот.

8. Дъщеря на чешкия княз Болеслав I и съпруга на полския крал Мешко I.

9. Римски император, създател на тетрархичния модел на управление.

26. Разгледайте изображението и отговорете на поставените въпроси:

А) Какво представлява сградата на снимката?

.....

Б) Символ на какво се явява тя?

.....

.....

Гент (Белгия)

27. Попълнете липсващата информация в таблицата:

	Владетел	Събитие	Държава
А)		В началото на X век присъединява към държавата си областта Славония.	
Б)		Организира през X век два завоевателни похода в България.	
В)		Посреща славянската мисия на Кирил и Методий в държавата си.	

28. Разгледайте внимателно изображенията и отговорете на поставените въпроси:

А) С кои събития са свързани изображенията?

.....

Б) Какъв е поводът за тях?

.....

29. Запишете историческата личност, която съответства на даденото описание:

	Събитие	Личност
А)	Римски пълководец, участвал в битката срещу хуните при Каталунските поля.	
Б)	Владетел, който заради своята жестокост е наричан „Бич Божи“.	
В)	Английски крал, при който били записани първите закони.	
Г)	Византийски император, който започва да използва титлата „василевс“.	
Д)	Франкски владетел, коронясан от папата за император.	
Е)	Римски папа, организатор на IV кръстоносен поход.	

30. Поставете знак „✓” пред вярното твърдение и знак „X” пред грешното:

- А) ☐ При крал Хенри II Плантагенет е извършена съдебна реформа и се премахва „Божия съд”.
- Б) ☐ Последният владетел на България, преди завладяването ѝ от Византия, е цар Иван Владислав.
- В) ☐ На Изток византийците са разбити от селджукските турци през 1071 г. в битката при Бари.
- Г) ☐ Християнската църква като общност от вярващи е създадена на Петдесетница.
- Д) ☐ Изображенията на император Юстиниан Велики и съпругата му Теодора са запазени в църквата „Св. София” в Истанбул.
- Е) ☐ През IX век в манастира „Клюни” във Франция се заражда движение, насочено против императорската намеса в църковните дела.

31. Попълнете таблицата като използвате дадените имена на владетели: император Василий II, император Теодосий III, княз Игор, император Людовик Благочестиви

	Български владетел	Съвременник	Държава, която управлява
	<i>Пример: хан Крум</i>	<i>император Никифор I Геник</i>	<i>Византия</i>
А)	хан Тервел		
Б)	хан Омуртаг		
В)	цар Петър I		
Г)	цар Гаврил Радомир		

32. Прочетете текста и отговорете на въпросите към него:

„След като градът бил превзет, заложен бил с жена си и децата си и царят на българите Борис, който носел още отличията на царската власт.. Императорът се отнесъл човеколюбиво с него, назовавайки го цар на българите, и на всички пленени българи разрешил да отидат безпрепятствено и свободно където искат. Той казал, че не бил дошъл да пороби българите, а напротив, за да ги освободи. Признавал за врагове само русите...”

Йоан Скилица, XI в.

- А) Кое е събитието описано в текста?
- Б) Кой е описаният император?.....
- В) За освобождение на българите от кого става дума в текста?
.....

33. Попълнете таблицата като подредите в хронологическа последователност следните документи: Магна харта либертатум, Юстинианов кодекс, Милански едикт, Салически закон.

	Документ	Държава	Век
А)			
Б)			
В)			
Г)			

34. Подчертайте излишното в редицата и посочете признака, по който групирате останалите :

А) Йоан Екзарх, Константин Преславски, Иван Рилски, Черноризец Храбър

Признак.....

Б) арианство, отшелничество, монофизитство, несторианство

Признак

В) Йерусалимско кралство, графство Едеса, княжество Антиохия, Вандалско кралство

Признак.....

35. Обяснете значението на дадените понятия:

	Понятие	Значение
А)	Ханза	
Б)	Конкордат	
В)	Реликва	
Г)	Феод	

36. Открийте в текста и запишете три прояви на ревностните привърженици на иконопочитанието във Византия:

„Мнозина църковни люде и миряни са се отделили от апостолските предания и са станали виновници за лоши нововъведения: поставят в храмовете икони със запалени пред тях свеци и им правят покаяние като на Христовия кръст; с пеене и псалми просят от иконите помощ; мнозина възлагат кърпи върху иконите и ги вземат за кръстници на децата си... Някои свещеници настъргват бои от иконите, смесват ги с причастието и дават на желаещите тази смес.“

А)

Б)

В)

37. Свържете имената на владетелите със събитията или процесите:

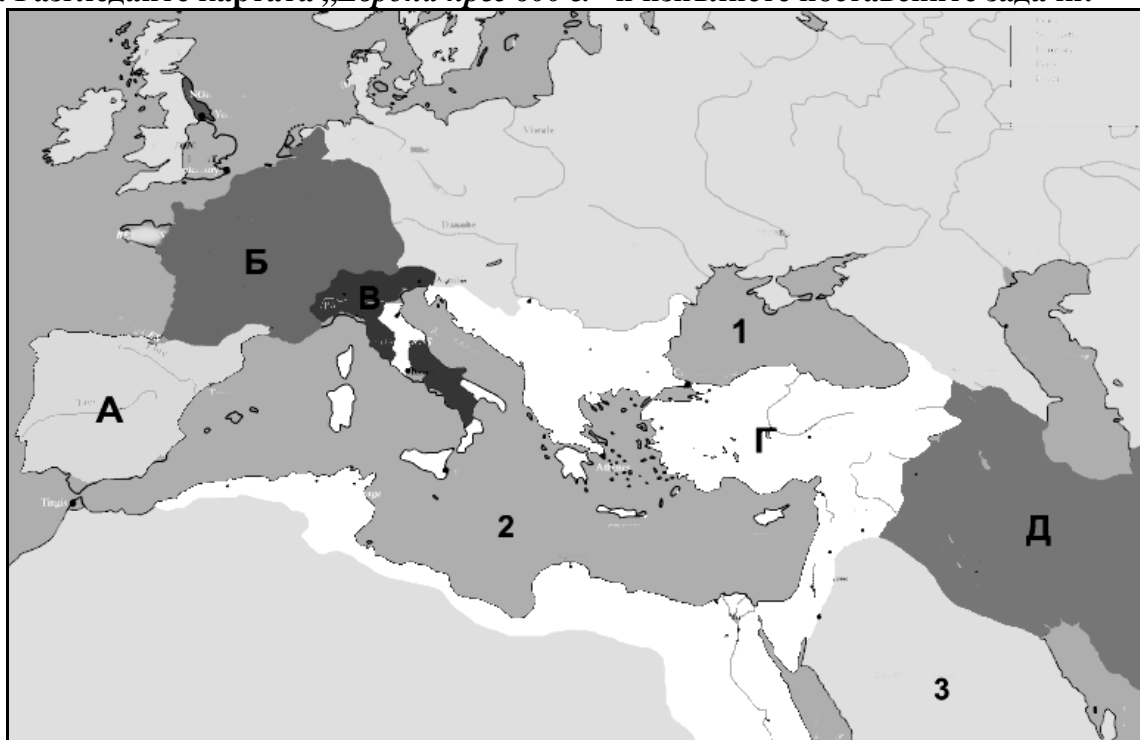
Личност	Буква	Събитие/процес
<u>Пример:</u> Аларих	Ж	Ж) Превземане на Рим от вестготите
Константин Велики		А) Закриване на Атинската философска школа
Юстиниан Велики		Б) Създаване на първата управляваща династия на франките
Карл Мартел		В) Основаване на Бачковския манастир
Григорий Бакуриани		Г) Издаване на Миланския едикт
Меровей		Д) Отслабване на Франкската империя
Людовик Благочестиви		Е) Създаване на рицарското съсловие

38. Попълнете таблицата като свържете и подредите в хронологичен ред годините, битките и личностите:

680	битката при Каталунските поля	майордом Карл Мартел
732	битката при Хейстингс –	хан Аспарух
1066	битката при Поатие	император Василий II
451	битката при Траянови врата	император Атила
986	битката при Онгъла	херцог Уилям

	Година	Битка	Личност
А)			
Б)			
В)			
Г)			
Д)			

39. Разгледайте картата „Европа през 600 г.“ и изпълнете поставените задачи:

- Запишете държавите, които са отбелязани с буквите:

Б)

В)

Д)

- Отбележете със знак „Х“ върху картата столицата на Византия.
- Запишете имената на географските обекти, означени на картата с цифри:

1)

2)

3)

40. Срещу имената на средновековните книжовници, отбележете по едно произведение, създадено от тях:

	Книжовник	Произведение
А)	Йоан Екзарх	
Б)	Айнхард	
В)	Презвитер Козма	
Г)	Константин VII Багренородни	

ВТОРА ЧАСТ

Направете в обем до 3 страници свързан писмен текст по зададената ситуация:

Западноевропейски пътешественик пристига в Константинопол в средата на X век. Вие сте византиец, преподавател в Магнаурската школа и трябва да разведете госта из града и да му отговорите на следните въпроси, които той ви задава :

1. Кой, кога и защо създава Константинопол?
2. Кои са най-емблематичните сгради в града по това време?
3. Кои са били най-сериозните изпитания за града до този момент?
4. Какво представлява Магнаурската школа и кои са най-известните ѝ възпитаници?

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО!

Ученик:..... Клас.....

Училище..... град/село

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА:ч. ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:.....ч.

.....
Име и фамилия на квестора приел работата подпис

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:.....
Име и фамилия подпис брой точки

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ: :
Име и фамилия подпис брой точки

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2

--